

Tyresö kommun

utvecklingsforvaltningen@tyreso.se

Britt-Marie.Lundberg-Bjork@tyreso.se

Rektorn för vuxenutbildningen

Erik.Hamner@tyreso.se

Beslut för vuxenutbildningen

efter tillsyn av C3L i Tyresö kommun

Tillsyn i vuxenutbildningen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Tyresö kommun under januari till mars 2014.

C3L/Tyresö vuxenutbildning besöktes av Skolinspektionen den 19- 20 februari 2014 och centrala företrädare, det vill säga förvaltningschef och ansvariga politiker intervjuades den 20 mars 2014.

Fakta om vuxenutbildningen

I Tyresö kommun är det gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden som har det övergripande ansvaret för vuxenutbildningen. Vuxenutbildningen i Tyresö omfattar skolformerna kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare.

Merparten av den kommunala vuxenutbildningen, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare är organiserad i kommunens egen regi. Utöver den egna regin har vuxenutbildningen ramavtal med två företag för distansundervisning och yrkesföreläsning på entreprenad. Vuxenutbildningen köper även utbildningsplatser via interkommunal ersättning av bland annat Stockholms kommun.

Vuxenutbildningen leds av en rektor och en biträdande rektor. Utbildning i svenska för invandrare har hittills legat under en annan enhet, Arbetscentrum, där en annan person än rektorn har varit chef för personalen. Detta håller dock på att förändras och under våren 2014 kommer även denna del av vuxenutbildningen att ingå i samma organisation som övrig vuxenutbildning. Verksamheten har inför vårterminen 2014 flyttat och bedrivs sedan dess i huvudsak i samma byggnad som Tyresö Gymnasium.

År 2012 uppgick, enligt Skolverkets nationella statistik, antalet elever i den kommunala vuxenutbildningen i Tyresö kommun till 1 094 som i genomsnitt läste 3,6 kurser var. Antalet heltidsstuderande (årsstudieplatser) uppgick till 425. 85 procent av eleverna inom kommunal vuxenutbildning studerade på gymnasial nivå, vilket är en högre andel än i jämförbara kommuner (kommungruppen förortskommuner) och i riket som helhet. År 2012 hade kommunens utbildning i svenska för invandrare 415 kursdeltagare. Av eleverna inom denna utbildning var det 6 procent som någon gång under året deltog i läs- och skrivinläring. Samma år deltog två elever i särskild utbildning för vuxna. Den nationella statistiken visar att eleverna inom kommunens särskilda utbildning för vuxna i medeltal fick 1,5 undervisningstimme per vecka år 2012, vilket är lägre än i riket som helhet där genomsnittet är 3,1 timmar.

Studie- och yrkesvägledning för kommunens medborgare erbjuds via studie- och yrkesvägledare som vägleder vuxna kommuninnevånare till studier och/eller arbete. Vuxenutbildningen har även ett "Studiecentrum" som är tillgängligt för alla som studerar inom kommunens vuxenutbildning och där elever kan få extra stöd i studierna av bland annat ämneslärare och handledare. Vuxenutbildningen har även ett "Studerandeteam" där elever som behöver extra stöd kan få det, exempelvis i form av en mentor.

Beskrivning av måluppfyllelse för kommunal vuxenutbildning

Av Skolverkets nationella statistik framgår att 67 procent av de studerande inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå i Tyresö kommun slutförde sin kurs under år 2012. Motsvarande andel för gymnasial nivå var 71 procent. Andelen kursdeltagare som slutförde kurs var detta år i Tyresö kommun högre eller i nivå med genomsnittet i riket men lägre jämfört med gruppen förortskommuner som Tyresö tillhör.

Enligt samma statistik var måluppfyllelsen i de gymnasiala kurserna Engelska A, Matematik A och Svenska A i Tyresö kommun år 2012 högre än både genomsnittet i riket och för gruppen förortskommuner. 18 (22) procent av kursdeltagarna i Engelska A fick betyget Icke godkänt och motsvarande resultat för Matematik A var 7 (27) procent. I kursen Svenska A fick 0 (23) procent av kursdeltagarna betyget Icke godkänt år 2012. Genomsnittliga siffror för riket inom parentes.

Beskrivning av måluppfyllelse för utbildning i svenska för invandrare

Av de kursdeltagare som år 2012 studerade kurser inom utbildning i svenska för invandrare i Tyresö kommun fick 0 procent godkänt i kurs 1A. Motsvarande resultat för kurs 1B är 0 procent. Enligt rektorn var det 7 elever i respektive kurs. 21 procent av kursdeltagarna i kurs 2B, 61 procent av kursdeltagarna i kurs 2C, 26 procent av kursdeltagarna i kurs 3C samt 64 procent av kursdeltagarna i kurs 3D fick godkänt i sin kurs under året. I kurserna 1A, 1B, 2B och 3C var andelen kursdeltagare som fick godkänt lägre i jämförelse med riket som helhet. Antalet elevtimmar som eleverna i respektive kurs behövde för att nå ett godkänt betyg var i flera fall lägre än snittet i riket.

För vidare information se Skolverkets statistikdatabas Jämförelsetal, www.skolverket.se/statistik-och-utvärdering.

Beskrivning av måluppfyllelse i särskild utbildning för vuxna

Inom särskild utbildning för vuxna finns bara enstaka elever. Enligt undervisande lärare är måluppfyllelsen relativt god. Måluppfyllelsen följs upp på individnivå och avbrott förekommer sällan.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Tyresö kommun prioriterar sin vuxenutbildning och kommunen genomför en rad åtgärder för att nå vuxna som tillhör prioriterade målgrupper, bland annat finns ett etablerat samarbete med Arbetsförmedlingen. Kommunen erbjuder en verksamhet som i hög grad är anpassad till elevers olika behov och förutsättningar och merparten av eleverna når goda kunskapsresultat som i flertalet fall ligger över snittet i riket. Inom vuxenutbildningen förmedlar skolledning och intervjuad personal ett tydligt engagemang för verksamheten. Intervjuade elever uttrycker att lärarna är kompetenta och tillmötesgående. Även på huvudmannanivå finns en god kunskap och ett tydligt engagemang hos både förvaltningschef och intervjuade politiker.

Av tillsynen framgår att det finns vissa brister i hur det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras, både på huvudmannanivå och på enhetsnivå. Det finns även vissa brister i hur intyg och betyg skrivs.

Inom den kommunala vuxenutbildningen bedriver den biträdande rektorn ett uppföljningsarbete av undervisningen genom bland annat kontinuerliga resultat- och betygsanalyser och uppföljning av lärarnas kursplaneringar. Inom utbildning i svenska för invandrare följs avbrotten upp på ett tydligt sätt och uppföljning och utvärdering görs också för den kommunala vuxenutbildning som kommunen upphandlar. Men dokumentationen av detta arbete behöver förbättras. Vid tiden för tillsynen saknas en dokumenterad sammanställning av uppnådda kunskapsresultat, dokumenterad analys är därför också delvis bristfällig och det framgår inte vilka konkreta åtgärder som ska sättas in för att förbättra resultaten. Skolinspektionens bedömning är därför att det saknas en fullgod dokumentation av kvalitetsarbetet.

Vid tillsynen framkommer inget annat än att vuxenutbildningen i Tyresö kommun utgör en god miljö för lärande. Det pågår ett aktivt arbete för att förankra och utveckla planen mot kränkande behandling.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **1 september 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet både på enhets- och kommunnivå så att det ger en samlad bild av utbildningens kvalitet i förhållande till nationella mål.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Av Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) framgår att rektorn bör sträva efter att dokumentationen av kvalitetsarbetet ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom skolenheten. Huvudmannen ansvarar för att samtliga verksamheter inom vuxenutbildningen följs upp och utvärderas och att detta arbete dokumenteras.

Av tillsynen framgår att vuxenutbildningen inte har en fullgod dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet, varken på enhets- eller huvudmannanivå. Av intervjuer med skolledning och sfi-samordnare samt av dokumentstudier framgår att det systematiska kvalitetsarbetet inte dokumenteras i tillräckligt hög grad. Skolinspektionen bedömer att vuxenutbildningen som helhet i stort sett har ett fungerande kvalitetsarbete men att detta arbete inte dokumenteras på ett sätt som motsvarar författningarnas krav. Vuxenutbildningens enhetsplan för C3L/Tyresö komvux år 2014, som är den kommunala vuxenutbildningens dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet, innehåller bland annat gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens mål, kvalitetsgarantier och ett årshjul. Inte någon sammanställning eller analys av elevernas kunskapsresultat finns med. En sammanställning av andelen elever som nått betyget E eller mer inom den kommunala vuxenutbildningen återfinns dock i skolans verksamhetsberättelse för år 2013. Några andra sammanställningar eller analyser av

uppnådda kunskapsresultat finns inte. Inte heller återfinns någon redovisning av hur arbetet med att säkerställa undervisningens kvalitet görs trots att ett sådant arbete pågår inom komvux. En redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet inom särskild utbildning för vuxna saknas helt. I enhetsplanen för Arbetscentrum år 2014, där utbildning i svenska för invandrare ingår, saknas en sammanställning och analys av uppnådda kunskapsresultat inom denna verksamhet. Varken på enhetsnivå eller på huvudmannanivå finns det tydligt dokumenterat vilka åtgärder som verksamheterna planerar att vidta för att åtgärda mål som inte har uppnåtts.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i hur vuxenutbildningen dokumenterar det systematiska kvalitetsarbetet i förhållande till nationella mål. Dokumentationen uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs därför att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 3-6 §§ skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun en anmärkning.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Utfärdat betyg inom särskild utbildning för vuxna innehåller felaktig skolform.
- Rektorn utfärdar inte intyg för elever inom utbildning i svenska för invandrare som vill få sina kunskaper dokumenterade på annat sätt än genom betyg.
- Intyg utfärdas inte för orienteringskurser.

Motivering

Av skollagen framgår att betyg i särskild utbildning för vuxna ska sättas på avslutad kurs. Av skollagen framgår att den som genomgått en kurs i utbildning i svenska för invandrare och vill få sina kunskaper dokumenterade på annat sätt än genom betyg ska få ett intyg. Det är rektorn som utfärdar intyg. Av förordningen om vuxenutbildning framgår att den som har genomgått en

orienteringskurs ska få ett intyg. Av Skolverkets föreskrifter om betygs katalog för vuxenutbildning (SKOLFS 2012:8) framgår att uppgifter i intyg ska föras in i betygs katalogen i anslutning till att intyget utfärdas.

Av skolans betygs katalog framgår att betyg inom särskild utbildning för vuxna har utfärdats där skolformen felaktigt anges vara "gymnasial vuxenutbildning". Rektorn uppger i samband med faktagranskning av detta beslut att dessa betyg snarast kommer att rättas till.

Av intervju med rektorn och sfi-samordnaren framgår att det är sfi-samordnaren som utfärdar intyg för elever inom utbildning i svenska för invandrare. Rektorn har inte delegerat denna arbetsuppgift vilket betyder att sfi-samordnaren inte har haft befogenhet att utfärda intyg. Rektorn uppger i samband med faktagranskning av detta beslut att rektorn från och med nu kommer att utfärda dessa intyg.

Av intervju med rektorn framkommer också att intyg inte har utfärdats för alla orienteringskurser. Under inspektionsperioden har rektorn dock sett till att intyg för samtliga orienteringskurser härnäst kommer att utfärdas.

Utredningen visar att skolans arbete med att utfärda betyg och intyg har brister. Mot bakgrund av att skolans arbete med bedömning och betygsättning i övrigt bedöms fungera väl bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och tilldelar därför Tyresö kommun en anmärkning.

Författning

21 kap. 18 § skollagen, 22 kap. 28 § skollagen, 4 kap. 25 § förordning om vuxenutbildning

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist men avstår enligt 26 kap. 12 § Skollagen (2010:800) från att ingripa.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Planen mot kränkande behandling saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att

förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

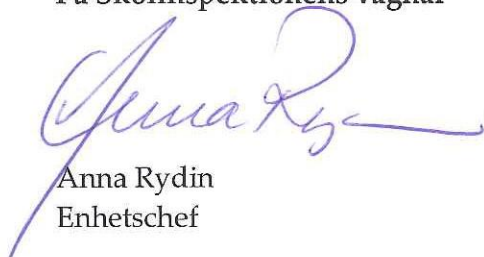
Skolinspektionen har tagit del av vuxenutbildningens plan mot kränkande behandling som i stort uppfyller författningarnas krav. Men planen saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Under tillsynsperioden har skolledningen inkommit med en komplettering av planen där detta framgår.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att det finns brister i planen mot kränkande behandling. Med anledning av att skolledningen under utredningen har vidtagit rättelse avstår Skolinspektionen från ingripande.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Lotta Hedén
Undervisningsråd

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under 1-3 dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.